

Oslo, 24. november 2025

Stortingets energi- og miljøkomité

HØRINGINNSPILL FRA NATURVERNFORBUNDET TIL STORTINGETS BEHANDLING AV TRE REPRESENTANTFORSLAG OM ELEKTRIFISERING AV PETROLEUMSINSTALLASJONER KRAFT FRA LAND

Høringsinnspillet gjelder følgende tre representantforslag: (1) Representantforslag om å stanse den videre elektrifiseringen av Melkøya-anlegget (Dokument 8:6 S (2025–2026)), (2) Representantforslag om å stanse ytterligere elektrifisering av sokkelen med kraft fra land (Dokument 8:7 S (2025–2026)), og (3) Representantforslag om å pålegge oljeselskapene å kutte CO₂-utslippene ved å bruke flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂ (Dokument 8:15 S (2025–2026)).

Naturvernforbundet takker for muligheten til å komme med innspill til representantforslagene.

Overordnet vurdering

For å hindre farlige klimaendringer må verden gå vekk fra olje, kull og gass. Det er viktig at Norge henger med i denne omstillingen bort fra fossile brensler, for å unngå økonomisk risiko og klimarisiko. Dette tilsier at vi ikke kan føre en petroleumpolitikk som innebærer nye utbygginger eller forlengelse av gamle tillatelser for petroleumsutvinning. Omstillingen til lavutslippssamfunnet innen 2050, som Norge er forpliktet til gjennom klimaloven, må skje på naturens premisser. Utslippstiltakene som gjøres nå, må stå seg i et langsiktig perspektiv og skje innenfor rammene av begrensede ressurser – og bidra til omstilling av samfunnet bort fra fossil energi.

Elektrifisering av Melkøya og konsekvenser av dette

Elektrifisering av Hammerfest LNG på Melkøya er en konkret sak som har fått velfortjent oppmerksomhet, og vi vier den ekstra plass i dette notatet. Anlegget er en betydelig kilde til klimagassutslipp og Norges tredje største utslippspunkt. Et vilkår for regjeringens godkjenning av elektrifisering av Melkøya, som et ledd i Snøhvit Future-prosjektet, er utvidelse av transmisjonsnett ved ny 420 kV-kraftlinje Skaidi–Hyggevatn, utvidelse av Skaidi transformatorstasjon og ny transformatorstasjon ved Hyggevatn.

Snøhvit Future innebærer økt utvinning av gass fra Snøhvit-feltet gjennom landkompresjon med kraft fra nettet og er dermed prosjekt for å forlenge levetida på gassfeltet Snøhvit fram mot 2050. I tillegg er det et prosjekt for å holde døra åpen for gassutvinning fra flere felt i Barentshavet når det etter hvert blir ledig prosesseringskapasitet på Melkøya.

Regjeringens godkjenning fører til behov for «vesentlig ny kraftproduksjon» for å unngå kraftunderskudd. Derfor lanserte den samtidig «Kraft- og industriløft Finnmark», som legger til grunn massiv utbygging av kraftlinjer og kraftproduksjon. Det er i hovedsak elektrifisering av Melkøya som har utløst dette behovet for kraftutbygging.

Nå ligger 11 vindkraftprosjekter og 7 kraftledninger i Finnmark til behandling hos NVE. En slik storstilt kraftutbygging vil få dramatiske konsekvenser for økosystemet i Finnmark. Påvirkning av økosystemet må vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for, i tråd med naturmangfoldloven § 10.

Elektrifisering av andre eksisterende samt nye petroleumsfelt

Petroleumsproduksjon bidrar til en firedel av norske klimagassutslipp, i tillegg til utslipp fra forbrenning av eksportert olje og gass. Naturvernforbundet mener at klimatiltak i petroleumsnæringen ikke kan bidra til å forlenge levetida for sektoren. Følgelig er vi imot tiltak og investeringer som utvider petroleumsaktiviteten eller drastisk forlenger eksisterende felts levetid. Elektrifisering av sokkelen med kraft fra land er kraftkrevende, adresserer ikke utslipp fra forbrenning av eksportert olje og gass og kan gjøre det krevende med omstilling i andre deler av økonomien, blant annet fordi ressursene er knappe. I tillegg vil økt kraftbehov bety mer press på norsk natur. Alle klimatiltak bør vurderes på grunnlag av samlede virkninger på utslipp over tid og varig omstilling til nullutslipp. Dette må skje innenfor rammene av begrensede ressurser, som fornybar kraft. Det må derfor ikke gis nye tillatelser eller gis forlengelse av tillatelser til olje- og gassutvinning.

Havvind

Havvind kan bidra til å skaffe kraft til petroleumsinstallasjoner og andre formål. Men også her må natur og miljø stå i sentrum ved utbygging, blant annet gjennom å følge beste praksis. Kunnskapshull må dekkes gjennom utredning av naturpåvirkning fra havvind og samlet belastning på havområder. Konsesjon for havvind må stille tydelige krav om plassering som unngår naturskader, avbøtende tiltak og kompenserende eller restaurerende tiltak. I tillegg må konsesjon inneholde krav til miljøovervåkning og mulighet for oppjustering av tiltak. Ved ilandføring av kraftkabler må det stilles krav til å minimere påvirkningen på natur i kystsonen.

Kostnadene bør dekkes av operatørene på sokkelen, slik at de selv bidrar økonomisk til omstilling. Strømmen må kunne brukes til andre formål når olje- og gassproduksjon på sokkelen fases ut.

Bruk av EUs kvotesystem i petroleumssektoren

Norsk petroleumsvirksomhet og landindustri er underlagt EUs kvotemarked, EU ETC. Naturvernforbundet mener at kvoter i dette systemet kan brukes i en overgangsfase for å kompensere for utslipp fra eksisterende felt istedenfor å tilrettelegge for mer utvinning på lang sikt. Det er imidlertid viktig at CO₂-avgiften i petroleumssektoren videreføres, for å sikre at denne sektoren blir konfrontert med samme CO₂-pris som ikke-kvotepiktig sektor og dermed får tilstrekkelige incentiver for omstilling.

Naturvernforbundets syn, oppsummert

Generelt:

- Det må ikke gis nye tillatelser til olje- og gassvirksomhet eller forlengelse av tillatelser.
- Knappe kraftressurser skal ikke brukes til å elektrifisere petroleumsinstallasjoner og dermed forlenge oljealderen.
- I en overgangsfase kan EU-ETS-kvoter kan brukes i petroleumssektoren for å kompensere for utslipp fra eksisterende felt.

Spesielt om Hammerfest LNG (Melkøya):

- Anlegget bør ikke videreføres etter konsesjonsperioden går ut i 2033.
- Tillatelsen til elektrifisering av Melkøya med kraft fra land må trekkes tilbake. Fornybar kraft er en knapp ressurs som ikke kan brukes for å forlenge levetida til et gassanlegg som ikke hører hjemme i et lavutslippssamfunn.
- Kraftutbyggingen i regjeringens «Kraft- og industriløft Finnmark» kan ikke realiseres av hensyn til verdifull og sårbar natur og samisk kulturutøvelse. Det er i hovedsak elektrifisering av Melkøya som har utløst dette behovet for kraftutbygging.
- Dersom Hammerfest LNG får ny konsesjon for drift etter 2033, må alternativer til elektrifisering med kraft fra land utredes.

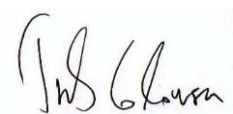
Konkrete synspunkter fra Naturvernforbundet på de tre representantforslagene

Representantforslag 6 S (2025–2026) fra stortingsrepresentantene Hanne Beate Stenvaag, Sofie Marhaug og Geir Jørgensen: Naturvernforbundets primære standpunkt er at Hammerfest LNG-anlegget ikke bør videreføres etter konsesjonsperioden går ut i 2033. Dersom dette ikke får flertall, anbefaler Naturvernforbundet at Stortinget vedtar representantenes forslag 1, 2, 3 og 5. Forslag 1, om at regjeringen må komme tilbake til Stortinget med alternativer til elektrifisering, tilsier at forslag 4 er unødvendig.

Representantforslag 7 S (2025–2026) fra stortingsrepresentantene Maren Grøthe, Bjørn Arild Gram, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum: Naturvernforbundet anbefaler at Stortinget vedtar dette forslaget. Det må følges opp med ytterligere vedtak om at det ikke må gis nye tillatelser eller forlengelse av tillatelser for olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel.

Representantforslag 15 S (2025–2026) fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken: Naturvernforbundets primære standpunkt er at det ikke må gis nye tillatelser eller forlengelse av tillatelser for olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel. For eksisterende felt vil bruk av EUs kvotesystem (EU ETS) for å kompensere for utslipp være en akseptabel løsning i en overgangsfase fram til nedstenging, i tillegg til betaling av CO₂-avgift. Stortinget må sette rammer for petroleumssektorens utslipp, blant annet at avtalen om 50 prosents utslippsreduksjon innen 2030 innfris, men bør ikke stille krav om at bestemte teknologier tas i bruk.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Truls Gulowsen', is written over a light blue rectangular background.

Truls Gulowsen
leder